ĐỌC HIỂU THƠ: CHÂN QUÊ - NGUYỄN BÍNH

ĐỀ

Đọc văn bản và trả lời các câu hỏi:

CHÂN QUÊ

(Nguyễn Bính)

Hôm qua em đi tỉnh về,
Đợi em ở mãi con đê đầu làng.
Khăn nhung, quần lĩnh rộn ràng.
Áo cài khuy bấm, em làm khổ tôi!
Nào đâu cái yếm lụa sồi?
Cái dây lưng đũi nhuộm hồi sang xuân?
Nào đâu cái áo tứ thân?
Cái khăn mỏ quạ, cái quần nái đen?

Nói ra sợ mất lòng em,
Van em! Em hãy giữ nguyên quê mùa.
Như hôm em đi lễ chùa,
Cứ ăn mặc thế cho vừa lòng anh.
Hoa chanh nở giữa vườn chanh,
Thầy u mình với chúng mình chân quê.
Hôm qua em đi tỉnh về,
Hương đồng gió nội bay đi ít nhiều.

(Nguyễn Bính, Nước giếng thơi, NXB Hội Nhà văn, 1957)

Câu 1: Xác định thể loại của văn bản trên.
Câu 2: Xác định nhân vật trữ tình trong bài thơ trên.
Câu 3: Tác giả đã sử dụng những biện pháp nghệ thuật gì trong hai câu thơ sau:

"Nào đâu cái yếm lụa sồi?
Cái dây lưng đũi nhuộm hồi sang xuân?"

Câu 4: Hình ảnh cô gái trong bài thơ được giới thiệu xuất hiện trong hoàn cảnh nào?
Câu 5: Câu thơ *"Đợi em ở mãi con đê đầu làng"* cho thấy chàng trai có tình cảm như thế nào đối với cô gái?
Câu 6: Nguyên nhân nào khiến cho chàng trai trong bài thơ có tâm trạng đau khổ, xót xa?
Câu 7: Dùng cảm nhận của mình, hãy nhận xét về tình cảm của nhân vật trữ tình đối với cô gái được thể hiện trong bài thơ.
Câu 8: Hãy giải thích khái quát ý nghĩa của câu thơ *"Hoa canh nở giữa vườn chanh"*.
Câu 9: Nêu thông điệp mà nhà thơ Nguyễn Bính muốn gửi gắm đến bạn đọc qua bài thơ trên
Câu 10: Làm thế nào để gìn giữ được những nét đẹp văn hoá truyền thống trong bối cảnh hội nhập toàn cầu hiện nay?

hohoanggia.io.vn

ĐÁP ÁN THAM KHẢO

Câu 1: Xác định thể loại của văn bản trên.

- Bài thơ "Chân quê" - Nguyễn Bính được viết theo thể thơ lục bát.

Câu 2: Xác định nhân vật trữ tình trong bài thơ trên.

- Nhân vật trữ tình trong bài thơ là chàng trai miền quê.

Câu 3: Tác giả đã sử dụng những biện pháp nghệ thuật gì trong hai câu thơ sau:

"Nào đâu cái yếm lụa sồi?
Cái dây lưng đũi nhuộm hồi sang xuân?"

- Biện pháp tu từ được sử dụng trong hai câu thơ trên là: câu hỏi tu từ.

Câu 4: Hình ảnh cô gái trong bài thơ được giới thiệu xuất hiện trong hoàn cảnh nào?

- Xác định rõ cô gái vừa từ tỉnh trở về làng.

Câu 5: Câu thơ *"Đợi em ở mãi con đê đầu làng"* cho thấy chàng trai có tình cảm như thế nào đối với cô gái?

- Chàng trai "đợi em" và còn "đợi mãi" ở "con đê đầu làng", cho thấy sự mong ngóng, chờ đợi dành cho cô gái.

Câu 6: Nguyên nhân nào khiến cho chàng trai trong bài thơ có tâm trạng đau khổ, xót xa?

- Nguyên nhân khiến chàng trai có tâm trạng đau khổ, xót xa là: sự thay đổi của cô gái.

(Cô gái đã thay những trang phục dân dã như "yếm lụa sồi", "dây lưng đũi", "áo tứ thân", "khăn mỏ quạ", "quần nái đen" bằng "khăn nhung, quần lĩnh", "áo cài khuy bấm". Sự thay đổi ấy khiến chàng trai cảm thấy cô đã mất đi vẻ đẹp "chân quê" vốn quen thuộc.)

Câu 7: Dùng cảm nhận của mình, hãy nhận xét về tình cảm của nhân vật trữ tình đối với cô gái được thể hiện trong bài thơ.

- Chàng trai vừa "đợi em" vừa "van em" giữ lại vẻ "quê mùa", cho thấy anh yêu thương, gắn bó và trân trọng cô gái. Tình cảm ấy được thể hiện bằng lời lẽ chân chất, tự nhiên, phù hợp với không gian làng quê.

Câu 8: Hãy giải thích khái quát ý nghĩa của câu thơ *"Hoa canh nở giữa vườn chanh"*.

- Câu thơ mang ý nghĩa rằng mình là người chân chất, mộc mạc, hồn hậu nơi quê hương thì nên sống sao cho đúng bản chất của mình. Đừng để cuộc sống chốn phồn hoa đô hội làm cho đánh mất bản chất vốn có, đáng quý của mình.

Câu 9: Nêu thông điệp mà nhà thơ Nguyễn Bính muốn gửi gắm đến bạn đọc qua bài thơ trên.

- Bài thơ Chân quê của Nguyễn Bính chính là một lời cảnh tỉnh nhẹ nhàng mà sâu lắng về việc giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc. Trước sự thay đổi của cuộc sống, tác giả lo sợ con người sẽ đánh mất đi những vẻ đẹp thuần khiết, mộc mạc của quê hương. Ông không cực đoan bài xích cái mới, mà chỉ tha thiết kêu gọi mỗi người hãy biết trân trọng và bảo vệ cái "chân quê" - cái hồn cốt, gốc rễ trong tâm hồn và lối sống. Thông điệp ấy đến nay vẫn còn nguyên giá trị, nhắc nhở chúng ta sống hội nhập nhưng không được hòa tan, phải biết giữ gìn cái đẹp truyền thống như một phần bản thể không thể tách rời.

Câu 10: Làm thế nào để gìn giữ được những nét đẹp văn hoá truyền thống trong bối cảnh hội nhập toàn cầu hiện nay?

- Để gìn giữ nét đẹp văn hóa truyền thống trong bối cảnh hội nhập, trước hết cần bắt đầu từ ý thức của mỗi cá nhân trong việc tìm hiểu và trân trọng di sản. Gia đình và nhà trường đóng vai trò then chốt trong việc giáo dục, vun đắp tình yêu văn hóa cho thế hệ trẻ. Đồng thời, chúng ta cần chủ động và sáng tạo để đưa các giá trị truyền thống đến gần hơn với đời sống hiện đại, thông qua nghệ thuật, thời trang và truyền thông. Có như vậy, chúng ta mới có thể vừa hòa nhập với thế giới, vừa giữ vững được cốt cách "chân quê" của dân tộc.

hohoanggia.io.vn